

Overordnede retningslinjer for kapitalforvaltningen

Kapitalforvaltningsstrategi for

IBM Konsern pensjonskasse
Org. nr. 979 232 640

fastsatt av styret

15.06.21

Innhold

1. Innledning.....	3
2. Rammebetingelser	3
3. Strategiske vurderinger	4
3.1 Ansvarlig kapital	5
3.1.2 Kursreguleringsfond	5
3.1.3 Tilleggsavsetninger	5
3.2 Solvensmarginkrav	5
4. Sammensetning av aktiva	5
4.1 Selskapsporteføljen	6
4.2 Kollektivportefølje	6
4.3 Anvendelse av derivater	6
4.4 Valutaeksponering	6
4.5 Risikostyring og taktisk allokering	7
4.6 Risikoanalyser	7
4.6.1 Risikotoleranse	7
5. Likviditet	8
5.1 Estimert normal likviditet ulike aktivaklasser	8
6. Organisering og ansvarsforhold	8
6.1 Overvåking av kapitalforvaltningen	9
6.2 Rapportering risikoanalyse	9
6.2.1 Kontroll av kapitalforvaltning	10

1. Innledning

Fastsettelse av kapitalforvaltningsstrategi for pensjonskassen gir klare føringer for hvordan pensjonskassens midler forvaltes. Pensjonskassen skal ha oversikt over, helhetlig styring av, og god kontroll med de risikoer som oppstår ved kapitalforvaltningen.

Kapitalforvaltningsstrategien skal på en klar og tydelig måte sikre at kapitalforvaltningen utøves slik at:

- selskapsporteføljen forvaltes forsvarlig
- de risikoer pensjonskassen er eksponert mot gjennom forvaltning av kapital i kollektivporteføljen er forsvarlige i forhold til pensjonskassens ansvarlige kapital, og at
- kundens interesser blir ivaretatt på en betryggende måte

Strategien vedtas av styret, som foretar en vurdering minst en gang i året.

Dette dokumentet omfatter:

- Rammebetingelser
- Strategiske vurderinger
- Sammensetningen av aktiva
- Likviditetsstyringsstrategi
- Organisering og ansvarsforhold

2. Rammebetingelser

Pensjonskassens kapitalforvaltningsstrategi og den til enhver tid gjeldende allokeringen må være i overensstemmelse med regelverket som gjelder for pensjonskasser. Dette omfatter blant annet følgende:

- Forskrift om utfyllende regler til det forenklede solvenskapitalkravet for pensjonskasser av 9.11.2018
- Forskrift om pensjonsforetak av 9.12.2016 nr. 1503.
- Forskrift om risikostyring og internkontroll av 22.9.2008 nr. 1080.
- Lov om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven) av 10.4.2015.
- Lov om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. (forsikringsvirksomhetsloven) av 10.6.2005.
- Forskrift til forsikringsvirksomhetsloven av 30.6.2006.
- Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for banker, kredittforetak, finansieringsforetak, pensjonsforetak, oppgjørssentraler og verdipapirforetak av 1.6.1990 nr. 435, Del A.
- Forskrift om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksforskriften) av 9.12.2016 nr. 1502.

Pensjonskassen har følgende porteføljer:

Selskapsportefølje

Selskapsporteføljen består av pensjonskassens ansvarlige kapital og eventuell annen gjeld enn forsikringsforpliktelsene. Lovverket fastslår at disse skal forvaltes forsvarlig og at kundens interesser blir ivaretatt på en betryggende måte.

Kollektivportefølje

Kollektivporteføljen består av eiendeler som motsvarer de forsikringsmessige avsetninger til dekning av kontraktfastsatte forpliktelser. Porteføljen er underlagt plasseringsbegrensninger (se kapittel 4).

Pensjonskassen skal ha opprettet skriftlige forvaltningsavtaler med sine forvaltere som regulerer relevante forhold som ikke nødvendigvis er beskrevet i denne kapitalforvaltningsstrategien.

3. Strategiske vurderinger

Hovedmålsettingen for pensjonskassens kapitalforvaltning er å gi pensjonskassen høyest mulig langsiktig avkastning innenfor en klart definert risiko for pensjonskassens egenkapital og de forsikringsmessige forpliktelser innenfor gjeldende rammebetingelser for kapitalforvaltningen. Forvaltningen må også sikre en likviditetsbeholdning som er stor nok til å møte de løpende utbetalingene.

Pensjonskassens kapital har en langsiktig horisont. Kapitalen skal danne grunnlaget for pensjonsutbetalinger langt frem i tid for dagens aktive medlemmer, samt sikre løpende utbetalinger for dagens pensjonister.

Lang investeringshorisont tilsier at betydelige andeler av kapitalen bør investeres i aksjer, og obligasjoner med lang løpetid fremfor bankinnskudd og pengemarkedsplasseringer. Aksjer og lengre obligasjoner har en høyere forventet avkastning (over tid), men også større risiko for kortsiktige verdiendringer.

Kapitalforvaltningsstrategien må balansere forholdet mellom:

- langsiktig høy avkastning for pensjonskassen;
- konsekvensene av kortsiktige verdiendringer; og
- hensynet til de til enhver tid gjeldende soliditetskrav.

3.1 Ansvarlig kapital

Pensjonskassens frihet til å velge aktivaprofil er begrenset av pensjonskassens risikobærende evne (ansvarlig kapital). Det innebærer at solvensmarginkrav omtalt i lov og forskrift skal oppfylles av pensjonskassen. Aktivitasidens investeringsrisiko skal tilpasses pensjonskassens ansvarlige kapital slik at pensjonskassen til enhver tid kan oppfylle soliditetskravene. På denne måten sikrer man at pensjonskassens kapital er investert slik at kundens interesser er ivaretatt på en betryggende måte.

Ansvarlig kapital for pensjonskassen beregnes i henhold til retningslinjer fra Finanstilsynet. Den ansvarlige kapitalen vil variere over tid, og følges opp løpende.

3.1.2 Kursreguleringsfond

Formålet med kursreguleringsfondet er å bygge opp en kapitalbuffer som skal sikre mot verdifall på eiendelene. Til forskjell fra tilleggsavsetning vil kursreguleringsfondet automatisk løses opp ved verdifall.

Pensjonskassen vurderer kursreguleringsfondet som en fleksibel buffer og ønsker over tid å bygge dette fondet opp til et nivå i størrelsesorden minimum 5 % av premiereserven.

3.1.3 Tilleggsavsetninger

Formålet med tilleggsavsetningen er å bygge opp en buffer, som kan anvendes i de tilfeller hvor man ikke oppnår en avkastning som tilsvarer renteforpliktelsen i beregningsgrunnlaget. Etter forsikringsvirksomhetsloven § 3-19 kan pensjonskassen foreta tilleggsavsetninger ut over minstekravet til premiereserve, maksimalt 12 % av premiereserven. Det er kun ett års rentegaranti som kan inntektsføres selv om verdifallet er større enn dette.

Pensjonskassen har som langsiktig målsetting å ha tilleggsavsetninger tilsvarende minimum 1 års rentegaranti.

3.2 Solvensmarginkrav

Minstekravet til solvensmarginkapital skal være oppfylt til enhver tid. Dette betyr at summen av ansvarlig kapital og annen solvensmarginkapital skal være større enn samlet solvensmarginkrav.

4. Sammensetning av aktiva

Selskapsporteføljen skal forvaltes forsvarlig. Kollektivporteføljen er i tillegg underlagt plasseringsbegrensninger. Det kan fastsettes ulike retningslinjer for forvaltning av ulike porteføljer og underporteføljer.

Pensjonskassen har valgt å forvalte porteføljene samlet.

4.1 Selskapsporteføljen

Selskapsporteføljen skal forvaltes etter samme retningslinjer som kollektivporteføljen.

4.2 Kollektivportefølje

Mandatet skal være utformet slik at kapitalforvaltningen er i overensstemmelse med regelverket som gjelder for pensjonskasser.

Pensjonskassen skal ha en forsvarlig spredning av risiko for plasseringene i kollektivporteføljen. Generelt skal følgende retningslinjer og restriksjoner legges til grunn for forvaltningen:

- Det bør investeres i aksje- eller rentefond som er godt diversifisert.
- Ved forvaltning i diskresjonære renteporteføljer skal maksimum eksponering pr. utsteder/debitor ikke overstige 5 % total kapital til forvaltning.
- Alternative investeringer som hedgefond, private equity-fond, eiendomsfond med belåning, råvarer og unoterte verdipapirer kan normalt ikke utgjøre mer enn 5 % pr. plassering.

Forvalter skal tildeles mandat til å velge sammensetning av kollektivporteføljen med målsetning om over tid å oppnå høyest mulig avkastning innenfor pensjonskassens risikovilje- og evne (jfr. punkt 4.7.1).

Pensjonskassens overordnede frihetsgrader, risikorammer og investeringsbegrensninger er angitt i den til enhver tid gjeldende avtale med Forvalter. På tidspunktet for inngåelse av avtale med forvalter skal mandatet være i *grønn sone*, jfr. Punkt 4.7.1.

4.3 Anvendelse av derivater

Derivater kan bare anvendes i den utstrekning at de bidrar til å redusere selskapets risiko eller på annen måte effektiviserer forvaltning av selskapets eiendeler eller forpliktelser. Bruk av derivater forutsetter at det foreligger en betydelig handel med betryggende kursfastsettelse på derivatets underliggende. Derivatet må kunne verdiberegnes på en pålitelig og kontrollerbar måte.

4.4 Valutaeksponering

Netto finansielle tilgodehavende i en valuta skal til enhver tid minst motsvare 70 % av forsikringsmessige avsetninger i samme valuta. Dette gjelder ikke dersom de netto finansielle tilgodehavende i valutaen, ved full dekning av de forsikringsmessige avsetningene i samme valuta, utgjør 7 % eller mindre av de samlede aktiva i andre valutaer.

Pensjonskassen skal valutasikre alle eiendeler som er utsatt for en valutarisiko.

4.5 Risikostyring og taktisk allokering

Kapitalforvaltningsstrategien gir et overordnet rammeverk for forvaltningen, og skal reflektere pensjonskassens risikobærende evne og toleranse. Innenfor de rammer som gis forvalter, kan forvalter utnytte sin kunnskap om markedet og foreta taktisk allokering, i henhold til den enhver tid gjeldende forvaltningsavtale. Aktiva allokeringen besluttes av styret og er gjenstand for løpende oppfølging og vurdering av daglig leder.

		Target	Band
Fixed Income and Cash		75 %	+/- 5%
Cash	Passive	2 %	+/- 1%
Domestic Fixed Income	Active	73%	+/- 5%
Growth Assets		25 %	+/- 5%
Domestic Equities	Active	13 %	+/- 5%
Global Equities	Passive	10 %	+/- 5%
EM Equities	Active	2 %	+/- 1%
Absolute return	Active	0 %	+/- 2%

4.6 Risikoanalyser

Pensjonskassen skal jevnlig, og minst ved utgangen av hvert kvartal, analysere hvordan uvanlige markedsforhold, herunder rente- og valutakursendringer, samt utslag av forsikrings- og kredittrisiko, vil påvirke pensjonskassens ansvarlige kapital. Analysene skal gjennomføres på foretaksnivå og for relevante porteføljer og underporteføljer. Analysene skal utføres med utgangspunkt i foretakets balanse på vurderingstidspunktet.

En enhet som er uavhengig av utøvende enhet skal ha ansvaret for analysene.

Dersom analysene gir grunn til å tro at pensjonskassens fremtidige finansielle stilling vil være utsatt, skal pensjonskassen vurdere å iverksette tiltak som reduserer risikoen eller som øker bufferkapitalen.

Resultat av analysen rapporteres til styret kvartals

4.6.1 Risikotoleranse

Styret har besluttet følgende konkrete handlingsnivå og regler:

Solvensmarginkrav

Dersom solvensmarginprosenten går under 150 % skal styret varsles umiddelbart og administrasjonen fremlegge forslag til tiltak. I slike tilfeller skal styret vurdere om sponsor skal varsles.

Solvenskapitaldekning

Følgende bånd for solvenskapitaldekning er definert:

- **Grønn sone:** Fra 170 %
- **Gul sone:** Mellom 110 % og 170 %
- **Rød sone:** Under 110 %

Handlingsregler når båndene overskrides:

Grønn sone: Sterk finansiell stilling
Ingen spesielle tiltak er nødvendig

Gul sone: Et varsko. Forholdet bør være gjenstand for diskusjon på et styremøte. Det er naturlig at styret orienterer seg om hvilke tiltak som gjøres for å bedre situasjonen, og at administrasjonen hjelper styret med å utarbeide forslag.

Rød sone: Forholdet tas opp som egn sak på neste styremøte. Styret skal vurdere pensjonskassens strategiske valg og om det skal iverksettes tiltak. Styret skal komme frem til et vedtak som protokollføres. Styret avgjør om sponsor skal varsles.

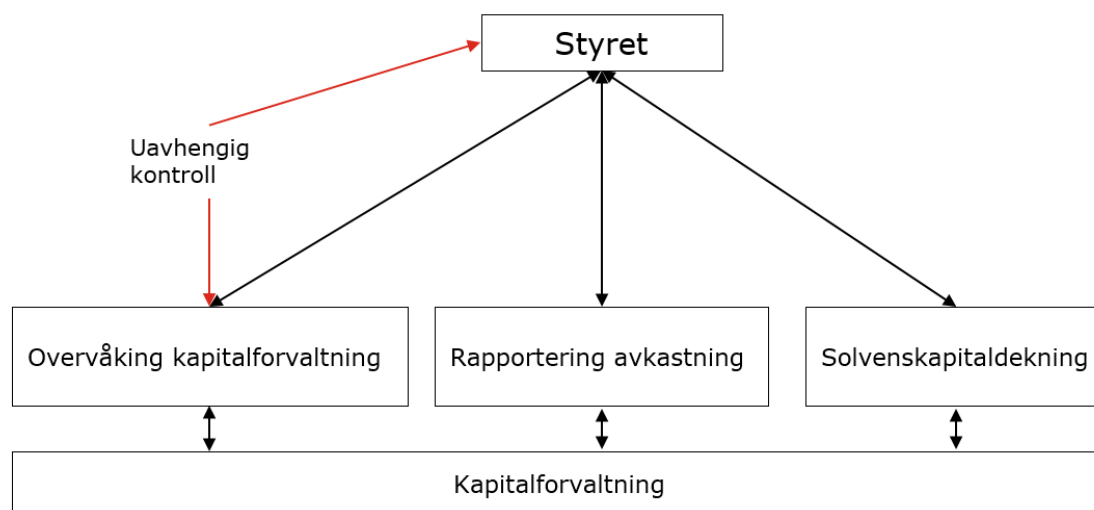
Er solvenskapitaldekningen under 100 % skal det skje umiddelbar rapportering til Finanstilsynet med forslag til tiltak og plan fremover.

5. Likviditet

Pensjonskassen skal sikre at den til enhver tid har tilstrekkelige likvide midler til å dekke sine forpliktelser ved forfall. Likviditetsbehovet veies opp mot akvkastningsmålsetning.

6. Organisering og ansvarsforhold

Det skal være klar uavhengighet og arbeidsdeling mellom enheter og personell med utøvende funksjoner, og enheter og personell med ansvar for overvåkning. Dette illustreres i figuren nedenfor:

Daglig leder mottar/utarbeider månedlige, kvartalsvise og halvårlige skriftlige rapporter om risiko, resultater og etterlevelse i kapitalforvaltningen. Frekvensen og innholdet i rapportene er tilpasset kompleksiteten og omfanget av virksomheten. Styret forelegges regelmessig de mest vesentlige rapportene; Risikoanalyse, aktivallokering, Performance analysis by manager/asset class, rapport fra review møtene med-/vurderingen av den enkelte forvalter, og de halvårlige stresstest 1 og stresstest 2. Øvrige rapporter forelegges styret etter behov.

Månedlig fra Northern Trust:

- Performance report
- Compliance report
- Quality Measurement report
- Performance analysis by manager/asset class
- Attribution report

Halvårlig fra daglig leder og ansvarshavende aktuar:

- Finanstilsynets stresstest 1 og stresstest 2

Halvårlig fra IBM Retirement Funds Europe:

- Rapport fra review møter med-/vurdering av den enkelte forvalter

Månedlig fra IBM Retirement Funds Europe:

- Referat fra Compliance monitoring møte

Månedlig fra daglig leder:

- Risikoanalyse
- Aktivaallokering

6.1 *Overvåking av kapitalforvaltningen*

a) Pensjonskassen har inngått avtale med Northern Trust i London om overvåking av forvaltningen:

- at hver enkelt forvalter etterlever forvaltningsmandatet (Compliance)
- månedlig avstemming og kontroll av hver enkelt forvalters verdifastsettelse og avkastningsberegning (Quality Measurement)
- månedlig avkastningsrapport (Performance report)
- månedlig analyse av avkastning for hver enkelt forvalter/aktiva klasse
- kvartalsvis attribution rapport

Northern Trust er også custodian for de diskresjonære forvaltningsmandatene.

Styret skal informeres om eventuelle brudd på kapitalforvaltningsstrategien. Alvorlige brudd rapporteres umiddelbart.

b) Det årlige likvidtetsbudsjettet styrebehandles. Daglig leder følger løpende opp likviditetssituasjonen og utarbeider forslag for styrets beslutning til tiltak for å frigjøre likvide midler etter behov. Siden pensjonskassen kun investerer i aktiva med god likviditet er det styrets vurdering at den uavhengige oppfølgingen og kontrollen av forvaltningen også ivaretar hensynet til likviditeten.

6.2 *Rapportering risikoanalyse*

Pensjonskassens hovedforvalter utfører risikoanalyser av investeringer på kvartalsvis basis for å analysere hvordan uvanlige markedsforhold, herunder rente- og valutakursendringer, samt utslag av forsikrings- og kredittrisiko, vil påvirke pensjonskassens solvenskapitaldekning. Se punkt 4.7.1.

Resultat av analysen rapporteres til styret kvartalsvis.

6.3 Kontroll av kapitalforvaltning

Institusjonens system for styring og kontroll med kapitalforvaltningen evalueres jevnlig av pensjonskassens revisor.